

Kommunernes Digitaliseringsprogram 2021-2025

Projektbeskrivelse

Datatilgængelighed på folkeskoleområdet

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Side 1 af 8

1. Formål og baggrund

1.1. Baggrund

Den 9. juni 2022 blev en række omfattende ændringer af lovgivningen vedr. folkeskolen vedtaget¹. Ændringerne træder i kraft 1. august 2022 og er udmøntningen af en politisk aftale, der blev indgået i oktober 2021. Vedr. formål fremgår følgende af den politiske aftaletekst;

"Det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem skal bidrage til en endnu stærkere evalueringskultur i folkeskolen. Lige som der skal etableres en stærkere opfølgingskultur. ....

Gennem et dybt og systematisk kendskab til elevernes styrker og svagheder skal vi skabe et solidt grundlag for at støtte og stimulere alle elever, så de får det bedste ud af deres skolegang."

Der er tale om en bred politisk aftale mellem forligskredsen (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance) indgået den 29. oktober 2021. Selve aftalen tager også afsæt i et tæt samarbejde mellem parterne i Sammen om skolen. Aftalen indeholder også en styrkelse af det datamæssige område i Børne- og Undervisningsministeriet (herefter kaldet ministeriet).

De nationale tiltag tager udgangspunkt i data, som ministeriet har tilgang til eller selv indsamler. Af den grund må det forventes, at det vil være disse informationer, der danner udgangspunkt for ministeriets vurdering af skolernes udvikling. Det betyder ikke, at den lokale dialog om skolen alene er kvantitative data, da det står skolerne frit for at arbejde med andre evalueringsmetoder eller kvalitative data. Det er bl.a. ønsket om let at kunne kombinere informationer i sagsfremstillinger eller drøftelsesoplæg, som dette projekt adresserer.

---

1. L 174 Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler.

(Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.).

Også i dag har mange kommuner og skoler vanskeligt ved fuldt at belyse de aktuelle forhold på skolerne på grund af vanskelige tilgange til data, når skoleudviklingen skal drøftes ledelsesmæssigt eller behandles politisk. De tekniske barrierer, som nogle skoleledere og forvaltninger møder i forbindelse med behandling af kvalitetsrapporter, vil formentlig forsætte ift. udviklingslister, som er et nyt tiltag, mens kvalitetsrapporter udgår. Erfaringer med tekniske barrierer gælder også i forhold til adgang til de data, som indgår i ministeriets arbejde med kvalitetstilsyn i folkeskolen, som forsætter uændret.

Det fremsatte lovforslag indeholder en række ændringer, som vil få betydning for behovet for tilgængelige data ift. at kunne arbejde med en forbedret evalueringskultur på skolerne og på kommunalt niveau. Følgende ændringer vil få betydning for behovet for tilgang til nationale data, hvor ministeriet er dataejer eller definerer og præsenterer statistiske nøglebegreber.

På nuværende tidspunkt skønnes det, at der kan være tale om data, som anvendes i følgende sammenhæng

- Folkeskolens Nationale Færdighedstest og øvrige test.
- Tidlig indsats i forhold til ordblindhed styrkes og påbegyndes allerede i 1. klasse gennem obligatorisk klassebaseret screening for læsevanskeligheder og anvendelse af risikotesten for ordblindhed.
- Obligatorisk redskab til brug for sprogvurderinger i børnehaveklassen.
- Styrket opsporing af højt begavede elever.
- Kvalitetsrapporterne afskaffes og erstattes af skoleudviklingssamtaler mellem kommuner og skoler.
- Indførelse af en udviklingsliste med pligt til at udarbejde en udviklingsplan.

Særlig udviklingslisten er et nyt redskab. Her kendes endnu ikke de parametre, som vil blive anvendt til at definere de konkrete skoler, som vil fremgå af udviklingslisten. I L147 lyder ændringsforslag 27 som følger ift. udviklingslister.

I § 57 d er efter stk. 1 nu indsat nye stykker:

»Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren udtrækker årligt en udviklingsliste over de folkeskoler, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal for skoler omfattet af stk. 2 udarbejde en udviklingsplan med initiativer med henblik på forbedring af skolens kvalitet.«

Der er en del forhold vedr. data, som først forventes at blive afklaret i løbet af den kommende proces. F.eks. vedr. udviklingslister, hvor det af lovforslaget fremgår, at det er Børne- og undervisningsministeren der kan fastsætte nærmere regler om udviklingslisten, herunder om tidspunktet for listens udtrækning, om udvælgelseskriterier, etc. Antallet af opfølgingsparametre, som defineres fra ministeriets side, forventes reduceret betydeligt sammenlignet med de kvalitetsrapporter, som hidtil har været anvendt.

Der er også kendte ønsker om bedre datatilgang fra kommunerne og skoler ift. allerede eksisterende arbejdsgange, som kan forbedres ved hjælp af samme type af tekniske løsninger.

1.2. Formål

Afsættet for projektet er at forbedre de datamæssige forudsætninger, for at kommunerne kan leve op til aftalens tekst om, at der skal skabes en endnu stærkere evaluerings- og opfølgingskultur i folkeskolen.

Projektet skal sikre kommunerne adgang og tilgængelighed dels til egne data og dels til de data, som ministeriet anvender til at vurdere skolernes niveau efter. Samtidig skal det sikres, at skolerne på individniveau har de rigtige data til at følge op på de indsatser, som skal hjælpe den enkelte elev. Her tænkes særligt på sprogvurdering af elever i 0. klasse.

Mange kommuner anvender samme systemunderstøttelse både i dagtilbud og skole for at kunne arbejde systematisk med at understøtte enkelte børns udvikling på konkrete områder, hvor der er behov for indsats og opfølgning. Det er vigtigt for de kommuner, der har udviklet en velfungerende systematik, at kunne bevare denne og få tilført de oplysninger ("datapunkter"), som ministeriet nu bliver dataejere af.

Der er tale om to, evt. flere niveauer. Det kan være data, der skal overføres på individniveau med én type teknologi, og bedre tilgængelighed af datamæssige fremstillinger fra uddannelsesstatistik.dk med andre typer af teknologi.

Kommunerne ønsker ligeledes at genanvende nogle af de data vedr. den enkelte elev til at give et mere systematiseret overblik ift. klasser, fag og skoler. I arbejdet med at skabe en styrket evaluerings- og opfølgingskultur vil en generel og let tilgang til data for kommuner og skoler hjælpe til at danne overblik og finde overordnede mønstre og problemstillinger. Data på individniveau vil ligeledes kunne hjælpe med et overblik over den aktuelle situation i en klasse, f.eks. i forbindelse med skift af lærer eller længevarende fravær f.eks. i forbindelse med sygdom eller barsel.

1.3. Projektidé

Den overordnede projektidé er således at sikre, at kommunerne og skolerne kan tilgå, sammenstille og videreformidle de centrale informationer og data fleksibelt og på forskellige niveauer så let tilgængeligt som muligt.

På nogle områder, f.eks. uddannelsesstatistik.dk, kan mange informationer allerede tilgås på skærm eller downloades i faste formater i pdf. Netop disse formater er ikke lette at videreformidle i form af notater og giver ikke mulighed for fleksibel adgang f.eks. til benchmarking mellem specifikke skole. Der findes en adgang til at overføre dataudtræk til videre behandling, men det begrænser muligheden for skoler og forvaltninger, der ikke har avancerede Excel-kompetencer til rådighed.

Da kommunernes størrelse, behov og kapabilitet er meget forskellig, vil der også være behov for, at data kan tilgås på forskellige måder. Kommunernes foreløbige tilbagemelding viser også, at der ønskes en mulighed for at få data overført direkte til kommunernes egne systemer. Her menes både data

på individniveau, som kan overføres til de kommunale "sagsystemer", og data til informationssystemer som f.eks. FLIS eller kommunernes egne ledelsesinformationssystemer.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

I samarbejde med ministeriet udvikles og afprøves kendte teknologier, som kan overføre data mellem systemer. I forhold til data og øvrigt statistisk materiale afprøves ligeledes modeller for overførsel af information fra f.eks. uddannelsesstatistik, som kan anvendes til at understøtte forskellige behov ift. valg af formidlingsstrategi, som understøtter dialogen om skoleudvikling både politisk og ledelsesmæssigt.

www.kl.dk

Side 4 af 8

Der lægges i dette projektoplæg ikke op til, hvilke konkrete teknologier der skal anvendes for at styrke konkret dataoverførsel eller mulighed for mere fleksibel anvendelse af ministeriets portal uddannelsesstatistik.dk, da det forudsættes, at konkrete udviklingsomkostninger kan holdes inden for den ramme, der er afsat til ministeriet til udvikling af løsninger i forbindelse med en politisk aftale.

1.4. Gevinster

Gevinsterne i projektet matcher de hensigter, som er i fokus i den politiske aftale om nyt evaluering- og bedømmelsessystem.

I aftalen er der fokus på de elever, som har brug for særlig opmærksomhed eller støtte. At de data, som ministeriet har indsamlet om eleverne, kommer tilbage til kommunerne i en tilgængelig form, har stor betydning for systematisk opfølgning og giver en mere kvalificeret dialog også med barnets forældre.

Også på et mere overordnet niveau giver projektet kommunerne mulighed for lettere at systematisere og følge op på de data, der allerede eksisterer, ved at sikre adgang til disse data. Dermed understøttes den politiske hensigt med lovgivnings intention om at øge fokus på opfølgning på de faglige og/eller kvalitetsmæssige udfordringer for både skoler og elever med udfordringer i skolen. Politisk og ledelsesmæssigt vil dette projekt kort sagt bidrage til mere kvalificerede beslutningsoplæg.

Det vil dog kun være én blandt mange faktorer, som vil være vanskelige at isolere. Af den grund vil det som en del af processen være hensigtsmæssigt, at der på baggrund af gevinstkort eller lignende model opstilles en række indikatorer, som kan være retningsgivende for, om projektet bevæger sig mod målet, og endeligt om de enkelte delmål opnås eller ej.

1.5. Resultatmål

De foreløbige input fra styregruppen til resultatmål er, at

- Der ønskes en præcisering af, hvilke data det typisk giver mening at arbejde med og samt hvorvidt det er hensigtsmæssigt at fokusere på nogle enkelte indikatorer.
- Det vil være hensigtsmæssigt at fokusere på, hvilke kommuner der særligt lykkes på området f.eks. de 10 bedste.
- Der var også et ønske om, at der i forbindelse med projektet også blev fokuseret på videndeling.

Nedenstående foreløbige resultatmål skal jf. ovenstående have et mere konkret ophæng og relaterer sig direkte til arbejdet med at styrke evaluering- og opfølgingskulturen.

Parallelt med, at ministeriet etablerer de nye it-løsninger, skal der arbejdes på at sikre fleksibel og let adgang på kommune og skoleniveau til samme datagrundlag, som ministeriet kommer til at anvende. Der er vel at mærke brug for, at data kan tilgås på et lavere aggregeringsniveau således, at der er fleksibilitet i muligheden for at sammenstille og præsentere informationerne i forhold til målgruppen.

Det forventes, at der vil være behov for at arbejde på følgende områder:

- Data, som anvendes i forbindelse med udviklingslister
- Data til brug for skoleudviklingssamtaler
- Dataoverførsel fra de nationale sprogvurderinger til kommunale systemer. Her er brug for data på cpr-niveau således, at kommunerne kan følge op på udviklingen og sammenholde udviklingen med evt. tidligere eller opfølgende test.

Det forventes, at de samme metoder eller teknologier også vil kunne anvendes således, at skoler og kommuner får lettere tilgængelighed til relevante og opdaterede data til at understøtte ledelsesopgaven og beslutningsprocesserne. Der kunne f.eks. være på et område som:

- Understøttelse af tilsynsopgaven, herunder kvalitetstilsynet med folkeskolen

2. Leverancer og succeskriterier

2.1. Modnings- og analysefasen

De første elementer i modningsprocessen vil være en verificering og prioritering af de barrierer, som på nuværende tidspunkt findes i forhold til at kunne arbejde aktivt videre med de informationer, som fra ministeriets side anvendes til at spejle niveauet på de enkelte skoler. Der er også data, som kun kan tilgås f.eks. som skoleleder på uddannelsesstatistik.dk. Det vil kræve en nærmere afdækning af, om adgang til anvendelse af informationerne er tilstrækkeligt for de gængse brugsscenarier.

I praksis kan dette f.eks. afdækkes via workshops eller spørgeskemaer, evt. i kombination.

Udarbejdelse og gruppering af forskellige typer af behov ud fra forskellige kommunale karakteristika.

Etablering af en repræsentativ arbejdsgruppe, der dækker de forskellige strategiske tilgange for anvendelse af data og dermed forskellige behov for tilgang af samme. Herfra kan indgås aftale med konkrete kommuner, som ønsker at indgå i test af løsninger, løbende sparring med KL samt dialog med ministeriet.

Leverancer

- Udarbejdelse af en overordnet typologi ift. kommunale strategi for tilgang til data til brug for ledelsesdialoger samt drøftelse på politisk niveau. På denne baggrund

defineres forskellige modeller for evaluering og opfølgning, med tilsvarende ønsker om fleksibilitet og tilgængelighed.

- Kortlægning primært af forventning til kvalitative gevinster.
- Afslutningsdokument med opsamling på de ønskede tilgange til data fra de enkelte kommunegrupper.

Succeskriterier

- Beskrivelse af et tydeligt projektscope, som kommunerne kan se sig selv i, og som dækker forskellige valg ift. tilgang til brug af data, datawarehouse eller it-løsninger. Det skal også kunne rumme de kommuner, der mere lavpraktisk anvender fremstillinger, der f.eks. i notatform bl.a. indeholder direkte genfremstilling af ministeriets datapræsentationer og bearbejdning fra uddannelsesstatistik.dk. Den reviderede projektbeskrivelse godkendes af styregruppen for delprogram 3.

2.2. Gennemførelses- og implementeringsfasen

I denne fase samarbejdes konkret med ministeriet om mulige løsningsscenarier, og disse udvikles, testes og afprøves af en gruppe kommuner.

Leverancer

- Definition af behov ift. tilgang til data for de forskellige overordnede metoder for opfølgning og behov for konkrete data til brug for en oplyst dialog om lokal skoleudvikling.
- Udarbejdelse af ønsker til STIL om konkret adgang til data.
- Fælles tilgang til GDPR-reglerne i samarbejde med STIL.
- Opfølgning på etablering af konkrete tekniske løsninger til overførsel af data (f.eks. API eller lignende) fra STIL samt efterfølgende test med repræsentanter for forskellige tilgange til anvendelse og præsentation af data.

Succeskriterier

- At løsningerne imødekommer de opstillede mål i den reviderede projektbeskrivelse.

2.3. Gevinstrealiseringsfasen

Den gevinstrealiseringsfase, som kommer til at ligge efter udviklingen af de enkelte løsninger til mere fleksible metoder til dataoverførsel, kan naturligt tænkes sammen med udvalgsarbejdet og den generelle interessevaretagelse og dialog med kommunerne i kontoret for Børn- og folkeskole. Det må forventes, at implementering af lovgivningen og de vilkår og rammer, som kommunerne og skolerne har for at løfte opgaven, vil fylde meget i det kommende år.

Leverancer

- Opfølgning på den indledende kortlægning primært af forventning til kvalitative gevinster.
- Afslutningsrapport med forslag til yderligere tiltag til at sikre fastholdelse af gevinster.

Succeskriterier

- At kommunerne generelt får forbedret deres muligheder for at imødekomme de forventninger, som ligger i aftalen om forbedret evaluerings- og bedømmelsessystem.
- At kommunerne uanset valg af tilgang til opfølgning og dialog om skoleudvikling får lettere adgang til at tilvejebringe informationer, som løfter kvaliteten af sagsfremstilling ift. skoleudvikling både i den politiske behandling og i den interne dialog på skoler og i forvaltningen.
- At kommunerne, som har udviklet gode løsninger til at sikre kontinuerligt fokus på elever med særlige behov, forsat kan anvende disse, og at de data, som ministeriet fra 1. august 2022 bliver dataejer af, kan overføres til kommunernes indkøbte it-løsninger.

3. Budget

Projektperioden er her sat til i alt syv måneder. Opgaven løses primært med interne ressourcer, hvortil der er afsat budget til dækning af lønomkostninger. Der er sat i alt 110.000 kr. til omkostninger til konsultentsparring ift. tekniske løsninger, systemafdækning samt til afholdelse af workshops og møder.

Aktivitet/år	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Lønmidler		350.000 Kr.	170.000 Kr.			
Øvrige omkostninger		100.000 kr.	10.000 kr.			
Samlet finansiering		450.000 kr.	180.000 kr.			

4. Tidshorisont

Projektperioden er 1. juli 2022 – 1. marts 2023. Dette skal ses i sammenhæng med udviklingen af ministeriets løsninger, hvoraf nogle for nylig er igangsat, og at lovgivningen træder i kraft 1. august 2022. Det må forventes, at implementering af de nye modeller strækker sig ind i efteråret 2022. Projektet her vil lægge sig i slipstrømmen af de nye løsninger fra ministeriet og forventes at kunne afsluttes de første måneder af 2023.

5. Risikovurdering af projektet

Den største risiko består i, i hvor stort omfang ministeriet ser sig i stand til at imødekomme de kommunale ønsker. Behovet for data til opfølgning af f.eks. sprogurdering er nævnt i KLs høringssvar, og det er indtrykket, at ministeriet vil arbejde på at imødekomme kommunernes ønsker. Kravet til kommunerne ift. at tage ansvar for at løfte skolerne på de kommende udviklingslister fordrer, at kommunerne har adgang til data på et operationelt niveau, hvis hensigten med den politiske aftale om styrket evaluerings- og bedømmelsessystem skal lykkes.

Ang. kommunernes ønsker om en mere fleksibel adgang til data udstillet i datavarehuset uddannelsesstatistik.dk. skønnes det, at det vil være i ministeriets favør, at f.eks. skoleledere får lettere adgang til dialog om udviklingen af skolen.

Der er en risiko for, at processen kan trække ud, da dette bliver en del af en større omstillingsproces i forbindelse med implementering af lovgivningen.

6. Organisering

Den daglige ledelse sker i regi af Børn, Unge og Folkeskole. Der nedsættes en arbejdende projektgruppe, der udover projektleder består af kommunale repræsentanter, der bidrager med input til beskrivelse af arbejdsprocesser, indgår i dialogen med ministeriet og tester løsningerne undervejs.